

सावत्थिनिदानं । एकमन्तं निसिन्नो खो राजा पसेनदि कोसलो भगवन्तं एतदवोच — “कत्थ नु खो, भन्ते, दानं दातब्बं” ति ?

“यत्थ खो, महाराज, चित्तं पसीदती” ति ।

“कत्थ पन, भन्ते, दिन्नं महप्फलं” ति ?

“अज्जं खो एतं, महाराज, कत्थ दानं दातब्बं, अज्जं पनेतं कत्थ दिन्नं महप्फलं ति । सीलवतो खो, महाराज, दिन्नं महप्फलं, नो तथा दुस्सीले । तेन हि, महाराज, तज्जेवेत्थ पटिपुच्छिस्साम । यथा ते खमेय्य तथा नं ब्याकरेय्यासि । तं किं मज्जसि, महाराज, इध त्यस्स युद्धं पच्चुपट्टिनं सङ्गामो समुपब्यूळ्हो । अथ आगच्छेय्य खत्तियकुमारो असिक्खितो अकतहत्थो अकतयोगो अकतूपासनो भीरू छम्भी उत्रासी पलायी । भरेय्यासि तं पुरिसं, अत्थो च ते तादिसेन पुरिसेना” ति ?

“नाहं, भन्ते, भरेय्हं तं पुरिसं, न च मे अत्थो तादिसेन पुरिसेना” ति ।

“अथ आगच्छेय्य ब्राह्मणकुमारो असिक्खितो अथ आगच्छेय्य वेस्सकुमारो असिक्खितो अथ आगच्छेय्य सद्धकुमारो असिक्खितो न च अत्थो तादिसेन पुरिसेना” ति ।

“तं किं मज्जसि, महाराज, इध त्यस्स युद्धं पच्चुपट्टितं सङ्गामो समुपब्यूळ्हो । अथ आगच्छेय्य खत्तियकुमारो सुसिक्खितो कतहत्थो कतयोगो कतूपासनो अभीरू अच्छम्भी अनुत्रासी अपलायी । भरेय्यासि तं पुरिसं, अत्थो च ते तादिसेन पुरिसेना” ति ?

भरेय्याहं, भन्ते, तं पुरिसं, अत्थो च मे तादिसेन पुरिसेना” ति ।

इदमवोच सत्था एतदहोसि —

“इस्सत्तं बलविरियं च, यस्मिं विज्जेथ माणवे ।

तं युद्धत्थो भरे राजा, नासूरं जातिपच्चया ॥

“तथेव खन्तिसोरच्चं, धम्मा यस्मिं पतिट्ठिता ।

अरियवुत्तिं मेधाविं, हीनजच्चं पि पूजयो ।

“कारये अस्समे रम्मे, वासयेत्थ बहुस्सुते ।

पपञ्चविवने कयिरा, दुग्गे सङ्कमनानि च ॥

“अन्नं पानं खादनीयं, वत्थसेनासनानि च ।

ददेय्य उजुभूतेसु, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

“यथा हि मेघो थनयं, विज्जुमाली सतक्ककु ।

थलं निन्नं च पूरेति, अभिवस्सं वसुन्धरं ॥

“तथेव सद्धो सुतवा, अभिसद्धच्च भोजनं ।
वनिब्बके तप्पयति, अन्नपानेन पण्डितो ॥
“आमोदमानो पकिरेति, देथ देथा ति भासति ।
तं हिस्सं गज्जितं होति, देवस्सेव पवस्सतो ।
सा पुज्जधारा विपुला, दातारं अभिवस्सती” ति ॥

(संयुत्तनिकायो - आवश्यक ते बदल करुन)

अभ्यास ****

१. खालील प्रश्नाचे मराठीमध्ये उत्तर लिहा.

(१) ‘इस्सत्तसुत्त’ थोडक्यात स्पष्ट करा.

